scõo capitulo & de hac prima nobilitate nihil ad propositum nr̃m sed relinquamus ideologis. Scõa nobilitas ẽ naturalis & ista potest cõsiderari dupliciter primo modo prout cõgruit animalibus quibuscunq; tam rõnalibus q̃s irrõnalibus & aliis q̃buscunq; rebus ẽt sensu carẽtibus vt ea appellemus nobilia vel ignobilia fm eorũ effectũ & operatiõem qõ p̃z in bruti. nam quasdaz aues dicim⁹ nobiles quasdã nõ ẽt si sint eiusdẽ spẽi. idez õ ceteris animalibus. idez de fructibus. idẽ iter artifices distinguimus quosdaz nobiles qui sunt magis instructi. Alij dicunt ignobiles. C. õ postu. l. quidẽdũ. Et isto mõ seruus & ancilla põt esse nobilis vt habet leuitici. xix. c. Et õ hac nobilitate nihil ad ꝓpositũ nostrũ q; per' eam nõ distat nobilis ab ignobili õ quo quærimus. Secũdo mõ põt cõsiderari ista nobilitas naturalis put cadit in hominibus & tunc oz intelligi naturalis. i. naturali rõne inducta quã nos appellamus õ iure gẽtium primeuo qõ p̃z q; solis hominibus cõgruit. Et õ ista tali nobilitate dicit philus primo politicorũ. c. iiij. qõ nihil aliud ẽ q̃s virtus & malitia determinãs seruũ & liberũ nobiles & ignobiles. Intelligendo õ ea virtute que cõpetit aligbus put apti sunt donari. non aũt õ ea prout sunt apti esse subditi. & ideo idẽ philus primo ethicorũ dicit q; hec nobilitas ẽ quidam actus intellectiuus i medio ꝓsistẽs circa ea que trinẽt ad posse seu donari. & de hac nobilitate logitur tex. in. c. nũquã õ vitiis. vi. distin. Et õ hac nobilitate dicit Host. in summa õ ꝓbendis & dignitatibus q; est quedã eminẽtia. Oz ista sua diffinitio est nimis larga q; põt cõpetere & etiã suis & q̃buscunq; patribus familias. & ideo dicit Bar. q; nobilitas apud nos est inuẽta ad similitudinẽ & imutatiõnem illius nobilitatis que ẽ apud deum in auc. vt iudi. sine quoq; suffra. §. itaq;. C. de offi. pfec. pto. affri. l. i. §. i. & l. in nolle põt circa prin. & C. de nup. l. impalis & in pn. sicut ergo apud deum ille ẽ nobilis quẽ deus gr̃a sui, sibi gratũ facit. ita etiã in foro nostro ille ẽ nobilis quẽ princeps seu rex sui gr̃a gratũ sibi facit. vnde tamẽ ipse Bar. latius & ꝑprius hãc nobilitatẽ ita diffinit vz nobilitas ẽ qualitas illata ꝑ principatũ tenẽtez quaq; vlira honestos plebeos acceptus ostendit. Et sub hac diffinitõe ꝓprehenduntur oia necessaria ad hãc nobilitatẽ. put ipse late prosequitur dictã diffinitõem declarãdo in dicto loco vbi videas p eũ vbi ẽt declarat qualiter probetur pto quo vide quod dixi. j. de pace te. in. §. si miles aduersus. quis aũt magis puniat an nobilis an ignobilis dixi de pace iura. fir. in. §. siqs vero temerario. & de pace te. in. §. similes. Quero q; magis cẽseat nobilis an ille qui sua virtute nobilitatẽ acq̃siuit an ille qui descẽdit ex nobili genere. Et rñdeo fm Ly. in. l. quidendũ. C. õ postu. q; ille qui ꝓpria virtute acq̃siuit. & ẽ ratio q; ex genere nõ est aliquis nobilis nisi ꝑsumptione vt. ff. õ edil. edic. l. qõ si nolit. §. qui mãcipia. & plus cõmẽdat qs in eo qõ querit a se q̃s in eo qõ ex parẽtibus habuit vt. ff. õ capti. & postli. reuer. l. si quid bello. facit qõ scribit de vulpiano in. l. ij. §. ff. de excusa. tu. Dicit tamen idẽ Ly. q; magis ad nobilitatẽ trahitur qui õ genere nobili ꝓcedit. vnde qui sua virtute pollet & parentuz bz imagines bic magis est ꝓferendus sicut etiam magis ẽ deiciẽdus quãdo degenerat. Se quibus ponit valerius plura exempla de filijs qui a patre degenerauerũt. facit ad ꝓdicta in. l. tam õ mentis. C. de epis. audi. & in. l. furiosi. C. de nup. Quero an quo ad nobilitatẽ generis quis sequat̃ nobilitatẽ patris potius q̃s matris loquẽdo simpliciter & ꝑcise fm quid lz ꝓcipet õ vtroq; sed a pte recipit formã a matre aũt recipit naturã vt no. xxxij. q. iij. c. ij. nam nobilitas est quedã dignitas a parẽtibus deriuata que denoiatur a potẽtiori cã vt ait Bal. in. l. ij. C. de seruis fugi. Certũ ẽ autez q; potẽtior est forma q̃ materia cũ forma sit agens materia patiẽs & omne agẽs sit nobilius patiẽte. item si mater cedit marito quo ad dignitatẽ ergo & ꝓtus eius. l. mulieres. C. õ digni. facit quod dixit specu. in ti. de seu. §. quonĩa ver. quto. & qõ habetur in. l. sed si quid §. quẽiamus õ auro & argẽ. lega. & de acq. rer. do. l. i. & õ statu bo. l. queritur. Quero an bastardi retineant nobilitatẽ generis dic q; nõ. l. humilem. C. de incestis nup. & ideo nõ possent esse de cõsilio vbi ex consuetudine vel statuto nobiles sunt de ꝓsilio vt tz Bal. in. l. cũ legitime. ff. õ statu bo. nec tales possint portare arma agnationis. facit. l. i. C. si quis. põi. po. & tz Bal. in. l. generaliter in fi. C. õ insti. & substi. & per Bar. in. l. fi. C. de verb. signi. Quero vsq; ad quẽ gradũ extendat nobilitas que venit p accidẽs. & glo. in. l. i. C. de digni. dicit q; vsq; ad ꝓnepotes per. l. diuo. C. de qõnibus. Oz tu dic latius fm Bar. ibidez q; qñq; illud exquo sequit̃ nobilitas transit ad posteros sicut est reghũ ducatus comitatus & similia & tunc vsq; ad infinitũ erit nobilis ille ad quem transit sed nõ ex ꝑsona parentũ sed q; bz id exquo est nobilis. qñq; illud nõ trãsit & tũc de iure cõi ex ꝑsona parentũ nõ trãsit vltra. ꝓnepotẽ vt. d. l. diuo. lz regulariter õ consuetudine omnes descẽdentes admittãtur vt habeãtur pro nobilibus donec puenerit ad pauptatẽ vel ad viles artes & tunc incipiunt esse ignobiles ar. in. l. ne qs. C. de digni. fz Bar. Et hec quãũ de nobilitate in speciali dicta sufficiant. Nunc accedamus ad declarandũ materiaz dignitatis. Et quero primo qnid est dignitas. & Inno. in. c. de multa extra de ꝓben. dicit q; illa ẽ dignitas que reputatur dignitas. & si non reputatur dignitas nõ est dignitas. Verum q; ex tali generalitate nõ colligit veritas. iõ cõsiderandũ q; dignitas capitur pluribus modis vt no. ꝓ glo. i. c. iij. extra õ deri. nõ resi. & iiij. di. deniq; & ꝑ Jo. an. õ rescrip. c. statutuz li. vi. lz q̃dũ ad ꝓpositũ nr̃m dic q; qñq; sumit̃ largissime vt ois ille dicat ẽ in dignitate q̃ ẽ done fame & integri sta. ar. in. l. cũ qdaz õ le. ij. & õ ma. tel. l. suos. qñq; dignitas sumit̃ ꝑ offõ q; bz dignitatẽ anexã. put capit in. d. ti. õ ꝓbẽdis in rubrica & in. c. õ mãta & õ hac logt̃ gl. in. l. i. ff. ad. l. iul. õ abi. & õ. hoc eo. ti. post prin. qñq; dignitas sumit̃ ꝑ quadaz qualitate q̃ facit ꝑsonã diff̃erre a plebeis. Et ista est nobilitas fm vulgare fir̃m & õ hac. õ. dixi. Et ista talis dignitas ꝓsideraẽ duobus mõis. Prio vt stet in nomie sui generis nec bẽat nomẽ spãle. vt ẽ decurio. l. spurii. in princi. & ẽ miles docto. ꝓsiter & silia vt. C. vt nemo priua. l. ne qs. Sũt ẽt alie quedaz dignitates nolate & nolanẽ p suos gradus. Est eim sup illustris illustris spectabil' & clarissim⁹ vt videm⁹ ꝑ plẽs ti. i prio ffoz & no. ff. õ sena. in. l. q indignus. Oz vtrũ ista talẽ dignitas q̃ ẽ lepata ab offõ vl' administratõe sit idẽ qõ nobilitas siqdẽ ipa nobilitas suscipiat, ppie put facit quẽ differre a plebeis. Et tũc dic fz Bar. qõ idẽ ẽ nobilitas & dignitas q; ꝑ q; sola dignitas ẽ illa que facit nõ. eẽ plebeũ vt. ff. õ suspe. tu. l. i. i fi. & l. iij. §. tutores. vbi dicit Ja. õ are. q; ois carẽs dignitate ẽ plebeius vt. C. vt nemo priua. l. nega. Illud idẽ facit nobilitas fm mores nr̃os igit & ẽ facit. ff. õ ver. sig. l. plẽs in prin. & qõ no. i. d. l. ij. C. õ digni. & i. d. §. plebilitũ in fi. õ in re naturali gẽ. & ci. & in auc. õ defenso. ci. §. interiz. & §. fi. & in. l. ẽris de natali. resti. Cõcludit ergo q; nobilitas que facit quẽ differre a plebeis est idẽ qõ dignitas que est sepata ab administratõe fz ipsiz Bar. Quero an mulieres possint hãe dignitates. Rsideo q; dignitatẽ sine administratõe bñ põt hãe vt in. d. l. i. C. õ digni. Oz dignitatẽ cũ administratõe nõ põt regli hãe. l. fcie. ff. õ regu. in. Fallit in gbusdã ẽt excellẽtibus mulieribus ex consuetudie quoõdã loco rũ vt. C. õ arbi. l. fi. eẽ de arb. c. dilecti. Jtẽ fallit in abbatissis quas videmus hãe dignitatẽ & administratõez in suas moniales & interdũ eẽ monasteriuz qñ monasteriũ bz castra & filia facit. l. mulieres C. de digni. & qõ dixi. õ. q feu. da. po. in prin. & tz Bart. in. d. l. i.

Quero an qs possit hãe plẽs dignitates eo tpe. Et rñdeo aut quis bz plẽs dignitates sine administratõe & hoc lz vt. C. de no. co. cõpo. in. §. iõq; & in. l. i. & ij. C. de cõsuli. Visi qñ vellet recipe stipẽdia ex vtraq; vt. C. q mili. nõ po. in. l. eis li. xij. Aut qs bz plẽs dignitates lz vna est cum administratõe & tũc aut nõ cõtinẽt i se repugnãtiã nec ꝑ actũ vnius impedit administratio alterius & iũc põt hãe vt in. d. §. iõq; & in. l. penul. in fi. ff. õ offi. assesso. Visi ꝓcipet stipendia ex vtraq; qõ ẽ nõ põt vt. õ. dixi. Fallit in dignitatibus cõnexis seu vnitis vt i auc. vt iudi. sine quo. sup. in. §. illud. Jtẽ fallit i bis in qbus est spãlis a lege ꝓmissiz vt in. d. l. eis in. §. fi. Si aũt iste dignitates cõtinẽt in se repugnãtiã vel ꝑ actũ vnius impedit administratio alterius & tũc nõ põt qs hãe eo tpe plures dignitates ꝓp incõpassibilitatẽ exercitij fm Jac. de bel. facit qõ dẽtur. ff. de va. & ex mu. in. l. ad decurionatũ & extra de ꝓbẽdis in. c. de multa. & ita dixit Bal. in. d. §. ideoq; de nouo codi. cõpo. Vtrũ aũt si habenti dignitatem fiat noua cõcessio an intelligat̃ includi sub priore dignitate dixi in. §. ꝓterea de ꝓbi. feu. alie. ꝑ fe. Quero qd si constitutus in dignitate supiori descẽdat & adipiscat dignitatẽ inferiorem an priuef ꝓria dic q; sic mutato statu. Exẽplum si de archiepo quis efficerẽ epũ. l. cũ te & idi ꝑ Bal. C. de nup. Utrũ aũt i dignitatibus succedat dixi de alie. seu. in fi. Et an rustici possint acgrere dignitatẽ dixi de lege co. in. §. ex eadẽ. Et hec de dignitatibus dicta sufficiãt. Alia aũt pla vide p eũdẽ Bar. in. d. l. i. C. de digni.

Ultio ad materiã ꝓpriã nr̃i. §. vide qõ dixi in. c. ij. õ. de feu. cogni. & õ. de feu. guar. & gastal. in. c. i. & õ. qd sit inestimabile in. §. si vero vasal. & ꝑ Ja. arditz. in summa in ti. q. mo. feu. acq. sub rubricella õ soldata & seq. & i ti. de suc. feu. sub rubricella in feu. regni materia duc. & in versi. Jtem in soldate & quod dixi supra eo. in prin. & in remissionibus ibi ad ductis Jaco.